

Служба „Преса и
информация“

Съд на Европейския съюз
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 84/12
Люксембург, 21 юни 2012 г.

Решение по дело C-5/11
Titus Alexander Jochen Donner

Свободното движение на стоки може да бъде ограничено поради причини, свързани със защита на авторското право

Държава членка може да започне наказателно преследване срещу превозвача за помагачество при разпространяване на националната територия на копия на произведения, дори ако тези произведения не са защитени в държавата членка на продавача

Германският гражданин г-н Donner е осъден от Landgericht München II (районен съд на Мюнхен II, Германия) за помагачество при неразрешено използване с търговска цел на произведения, защитени от авторското право. Според констатациите на районния съд между 2005 и 2008 г. г-н Donner е съдействал за разпространяването в Германия на имитации на мебели в стил „Bauhaus“¹, защитавани от авторското право в Германия.

Тези копия на произведения са били с произход от Италия, където не са били защитени от авторското право между 2002 и 2007 г., или не са били изцяло защитени към момента на настъпване на фактите, тъй като според италианската съдебна практика тази защита не е можело ефективно да се противопостави на производителите, които са възпроизвеждали и/или търгували с тези произведения от известно време. Имитациите са били предлагани за закупуване на пребиваващи в Германия клиенти от италианското предприятие Dimensione Direct Sales чрез реклами в списания и притурки към списания, чрез директни рекламни брошури и немски уебсайт.

Във връзка с превоза на имитациите към Германия Dimensione е препоръчвало италианското спедиционно предприятие In.Sp.Em., чийто управител е бил г-н Donner. Шофьорите на In.Sp.Em. са вземали в Италия поръчаната от германските клиенти стока срещу заплащането ѝ на Dimensione. При доставката на стоката на клиентите в Германия шофьорите на In.Sp.Em. са изисквали от тях заплащането на цената на доставената стока и разходите за превоза ѝ. От юридическа гледна точка собствеността върху продадените от Dimensione предмети е била прехвърляна на германските клиенти в Италия. Прехвърлянето на фактическата разпоредителна власт върху тези предмети обаче е ставало с помощта на г-н Donner едва чрез предаването им в Германия. При това положение според районния съд разпространяването по смисъла на авторското право е ставало не в Италия, а в Германия, където това разпространяване е било забранено поради липсата на разрешение от носителите на авторското право.

Г-н Donner подава ревизионна жалба срещу решението на районния съд пред Bundesgerichtshof (Федерален върховен съд, Германия). Тази национална юрисдикция желае да узнае дали в конкретния случай прилагането на германското наказателно право представлява необосновано ограничение на свободното движение на стоките, гарантирано от правото на Съюза.

¹ Ставало е въпрос по-специално за имитации на столове на „Aluminium Group“, проектирани от Charles и Ray Eames, за „Лампа Wagenfeld“, проектирана от Wilhelm Wagenfeld, за мебели за седене, проектирани от Le Corbusier, за помощна масичка „Adjustable Table“ и лампа „Tubelight“, проектирани от Eileen Gray, както и за конзолни столове от тръбна стомана, проектирани от Mart Stam.

В своето днешно решение Съдът отбелязва, на първо място, че прилагането на наказателното право в конкретния случай предполага на националната територия да е имало „публично разпространяване“ по смисъла на правото на Съюза². В това отношение Съдът констатира, че търговец, който насочва рекламата си към неограничен кръг субекти, пребиваващи в определена държава членка, и създава или предоставя на тяхно разположение специална система за доставка и начин на разплащане, или позволява на трето лице да го прави, като по този начин осигурява възможност на посочените субекти да се доставят копия на произведения, защитени в същата държава членка от авторското право, извършва в държавата членка, където става доставката, такова разпространяване. В конкретния случай Съдът възлага на националния съд грижата да прецени дали са налице фактори, които сочат, че споменатият търговец извършва такова публично разпространяване.

На второ място, Съдът констатира, че наказателно санкционираната забрана на разпространяването в Германия представлява пречка пред свободното движение на стоки. Подобно ограничение обаче може да бъде обосновано със съображения за закрила на индустриалната и търговската собственост.

Всъщност въпросното ограничение се основава на разнородните практически условия на защита³ на съответните авторски права в различните държави членки. Тази разнородност е неразривно свързана със самото съществуване на изключителните права. В конкретния случай защитата на правото на разпространяване не може да се счита за водеща до непропорционално или изкуствено разделяне на пазарите. Всъщност прилагането на наказателното право може да се приеме за необходимо за защита на специфичния предмет на авторското право, което по-специално предоставя изключителното право на използване. **При това положение въпросното ограничение изглежда обосновано и пропорционално на преследваната цел.**

Ето защо Съдът отговаря, че правото на Съюза допуска държава членка в приложение на националното наказателно право да упражнява наказателно преследване срещу превозвача за помагачество при неразрешено разпространяване на копия на защитени от авторското право произведения, когато те се разпространяват публично на територията на тази държава членка (Германия) в рамките на продажба, специално насочена към неограничен кръг лица в посочената държава и сключена в друга държава членка (Италия), където тези произведения не са защитени от авторско право или закрилата, не може да бъде ефективно противопоставена на третите лица.

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки, в рамките на спор, с който са сезирани, да се обърнат към Съда с въпрос относно тълкуването на правото на Съюза или валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. Националната юрисдикция трябва да се произнесе по делото в съответствие с решението на Съда. Това решение обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда.

[Пълният текст](#) на съдебното решение е публикуван на уебсайта CURIA в деня на обявяването.

За допълнителна информация се свържете с Илияна Пальова ☎ (+352) 4303 3708

² Директива 2001/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2001 година относно хармонизирането на някои аспекти на авторското право и сродните му права в информационното общество (ОВ L 167, стр. 10; Специално издание на български език, 2007 г., глава 17, том 1, стр. 230).

³ Съдът вече се е произнесъл в този смисъл относно несходството на националните законодателства в областта на авторското право в Решение от 24 януари 1989 г. по дело EMI Electrola, [341/87](#).